

Bērnu aizsardzības
centrs

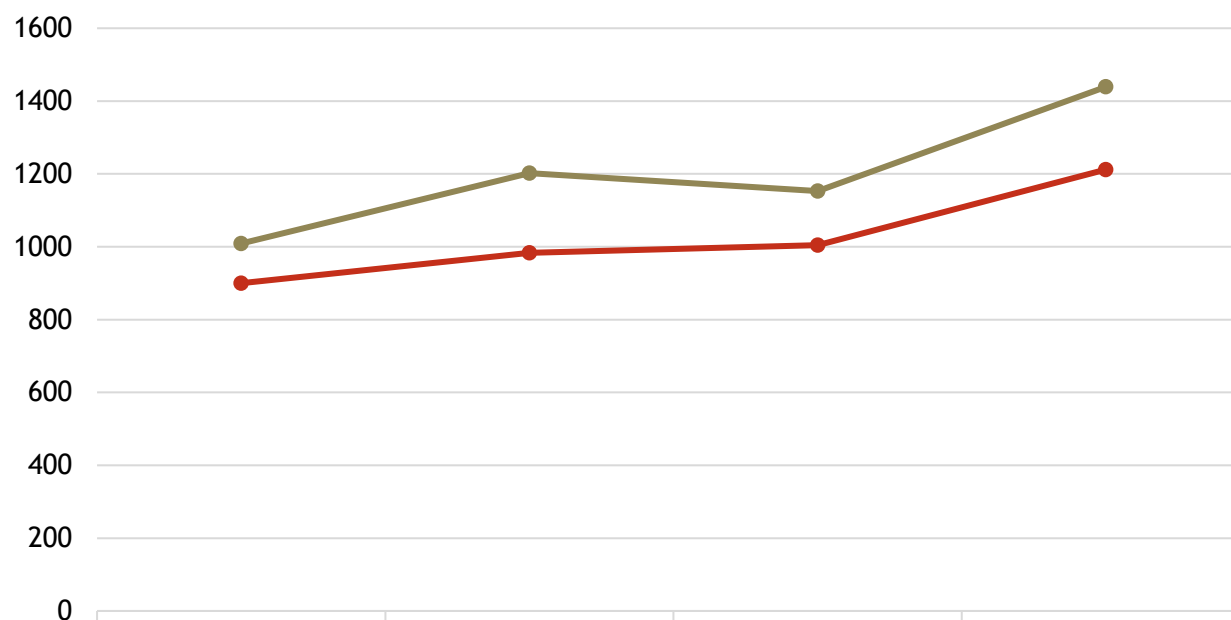
Ārpusģimenes aprūpes un bāriņtiesa darbības dati par 2024. gadu

Bērnu aizsardzības centra Analītikas nodaļa,
2025. gada 9. jūlijs

Aizgādības tiesību pārtraukšana

- ▶ 2024. gadā **1439 bērnu** aizgādības tiesības pārtrauktas **1212 vecākiem** (565 mātēm un 647 tēviem), kas ir augstākais rādītājs pēdējo četru gadu periodā.
- ▶ 2024. gadā visbiežāk aizgādības tiesības pārtrauktas attiecībā uz bērniem vecumā no 4 līdz 12 gadiem.
- ▶ Samazinās vecāku skaits, kuriem atkārtoti pārtrauktas tā paša vai cita bērna aizgādības tiesības (176 personas 2024. gadā).
- ▶ Pēdējo 4 gadu periodā bāriņtiesa ik gadu sociālajam dienestam nodod informāciju par **vidēji 1364 ģimenēm ar bērniem**, kurās konstatēts, ka netiek nodrošināta pietiekama bērna aprūpe un audzināšana (potenciāli risks bērna aizgādības tiesību pārtraukšanai).

Aizgādības tiesību pārtraukšana ar koleģiālu lēmumu

— Bērnu skaits, kuru vecākiem pārtrauktas aizgādības tiesības

— Personu skaits, kurām pārtrauktas aizgādības tiesības

2021

2022

2023

2024

1009

1202

1153

1439

900

983

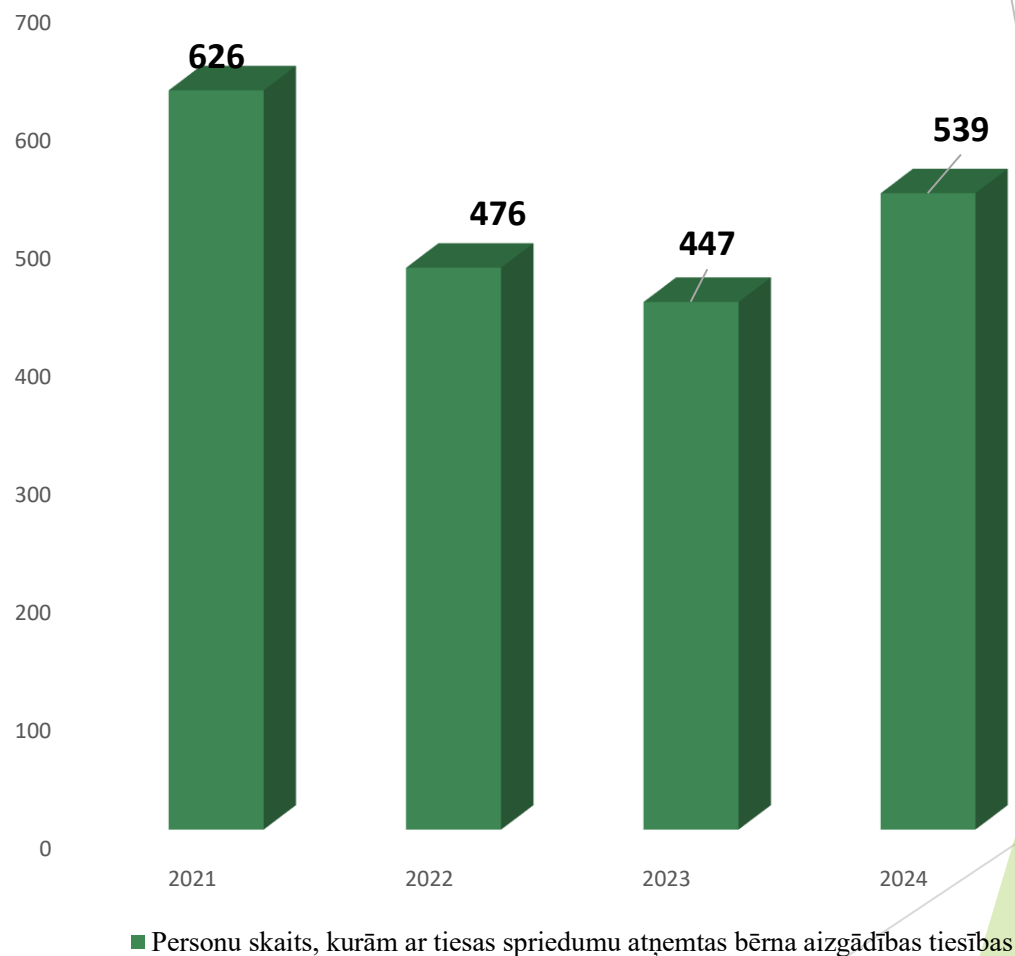
1004

1212

Aizgādības tiesību atņemšana ar tiesas spriedumu

Statistikas portālā pieejamie dati par tiesas spriedumiem bērna aizgādības tiesību atņemšanā liecina, ka pēdējo 10 gadu laikā Latvijā ik gadu sava bērna aizgādības tiesības zaudē vidēji 590 vecāki, un vidēji 762 bērni ik gadu zaudē juridiski tiesisko vecāka- bērna saikni ar vienu vai abiem vecākiem.

Aizgādības tiesību atņemšana

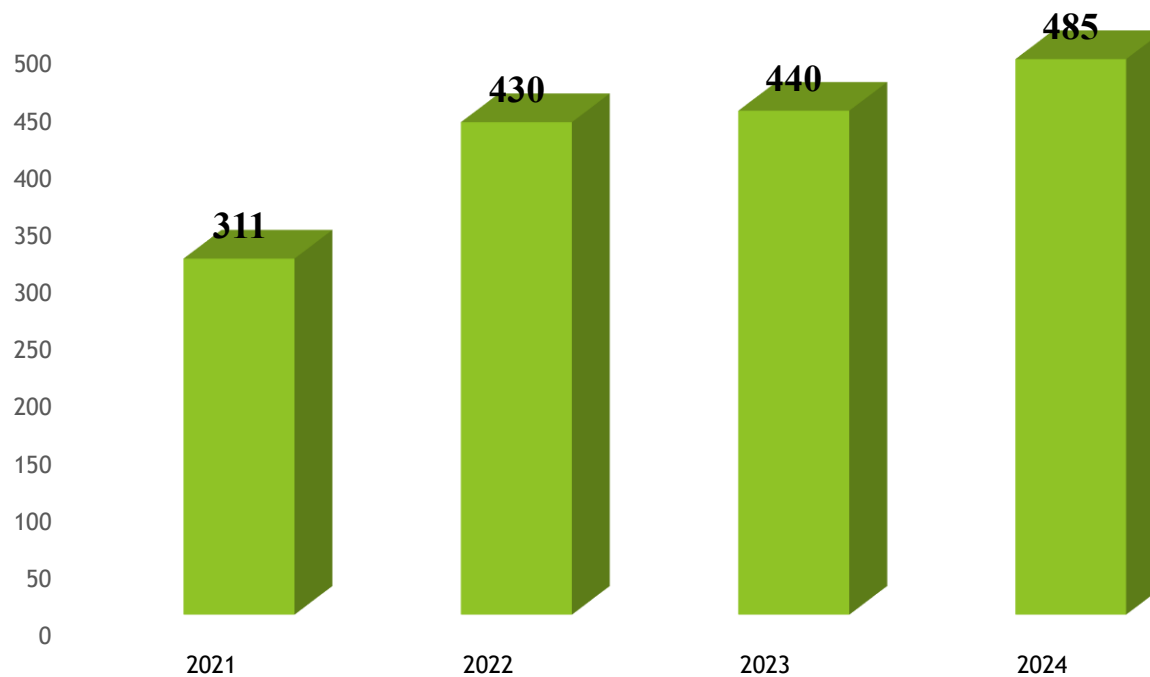

Vienpersoniskie lēmumi

2024. gadā pieņemti **485** vienpersoniskie lēmumi. Lielākā daļa – 433 lēmumi pieņemti par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākiem.

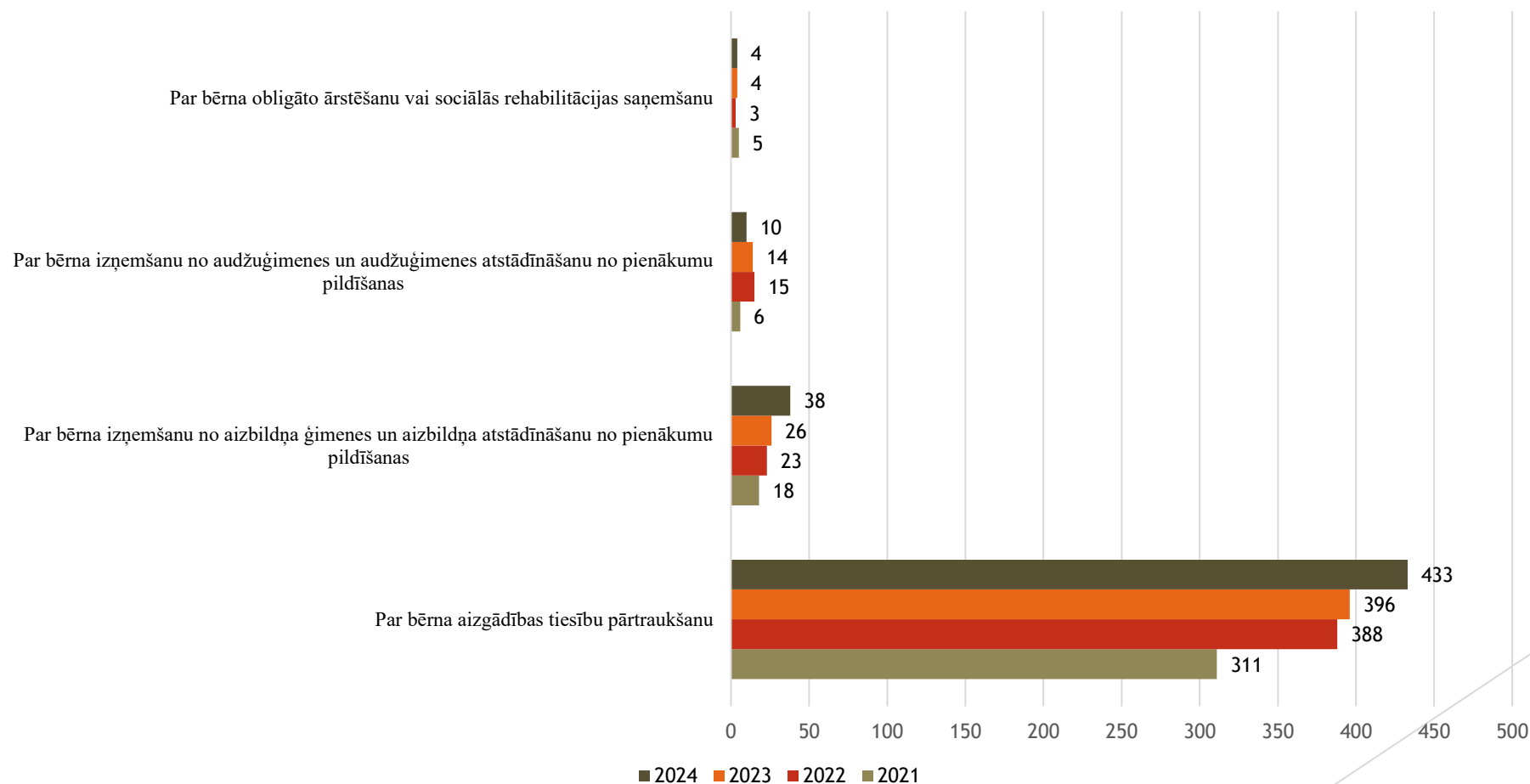
2024. gadā vienpersoniski pieņemto lēmumu par aizgādības tiesību pārtraukšanu skaits turpināja pieaugt.

Vienpersonisko lēmumu skaits

Bāriņtiesas vienpersonisko lēmumu veidi

Pārskats par vienpersoniskajiem lēmumiem

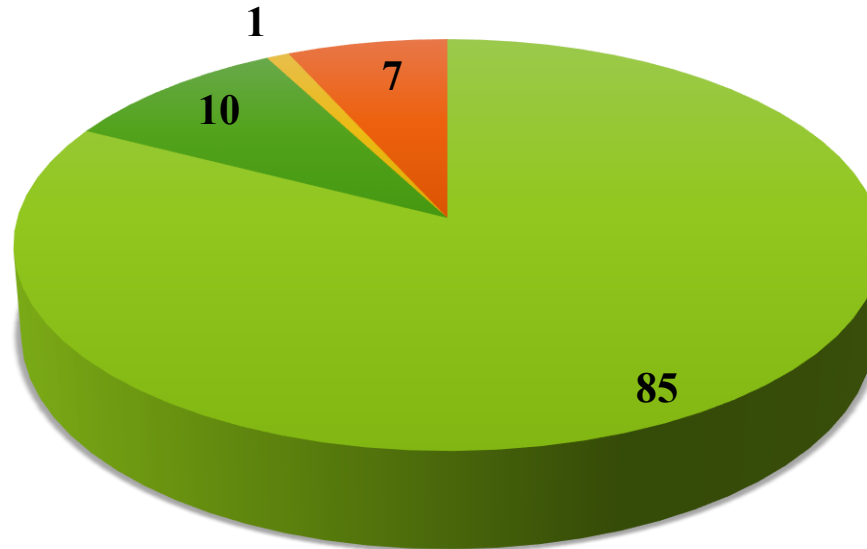

Atkārtoti pārtrauktas aizgādības tiesības 2024. gadā

- Bērnu aizsardzības centrs kopš 2023. gada no bāriņtiesām saņem un apkopo informāciju par gadījumiem, kad pieņemts lēmums vecākiem atkārtoti pārtraukt tā paša bērna aizgādības tiesības.
- 2024. gadā saņemta informācija no 30 bāriņtiesām par 70 šādām lietām attiecībā uz 103 bērniem.
- Saņemam ziņas tikai par tā paša bērna atkārtotu aizgādības tiesību pārtraukšanu, tomēr vismaz 48 % gadījumu no bāriņtiesas vai sociālā dienesta informācijas izriet, ka vecākam bijušas pārtrauktas arī citu bērnu aizgādības tiesības.
- 2024. gadā 79% gadījumu bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas **galvenais iemesls bija vecāku atkarību izraisīto vielu lietošana**, kas bieži vien saistīta ar vardarbību un bērna pamešanu novārtā

- **78 %** no kopējā analizētā apjoma (attiecībā uz 80 bērniem) bērnu aizgādības tiesību atkārtotas pārtraukšanas vecākiem **iemesli sakrīt** ar iemesliem, kuru dēļ vecākam iepriekšējo reizi pārtrauktas bērna aizgādības tiesības.
- 45 gadījumos, jeb 64 % gadījumu (no kopā 70 lietām) bāriņtiesas priekšsēdētājs vai bāriņtiesas loceklis vienpersoniski pieņēmis lēmumu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākiem, konstatējot bērna veselību un dzīvību apdraudošu situāciju ģimenē.

Aizgādības tiesību pārtraukšanas reižu skaits

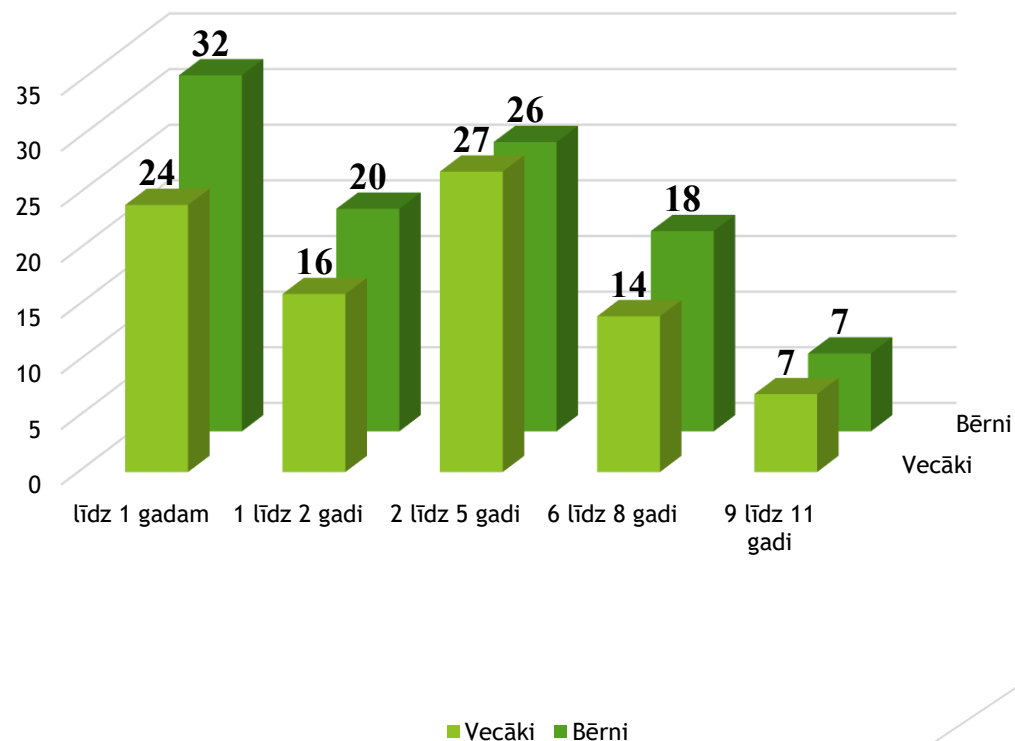

■ 2 reizes ■ 3 reizes ■ 5 reizes ■ nav informācijas

Periods starp bērna aizgādības tiesību atjaunošanu un atkārtotu pārtraukšanu vecākam

Tikai piecām ģimenēm no 43, no kurām bērni tika izņemti pamešanas novārtā dēļ, tika piešķirts ģimenes asistenta pakalpojums, kas ir būtisks resurss vecāku prasmju uzlabošanai.

Pēc bērna aizgādības tiesību atjaunošanas vecāki bieži zaudē interesi par sadarbību ar sociālo dienestu, kas noved pie atkārtotām problēmām ģimenē.

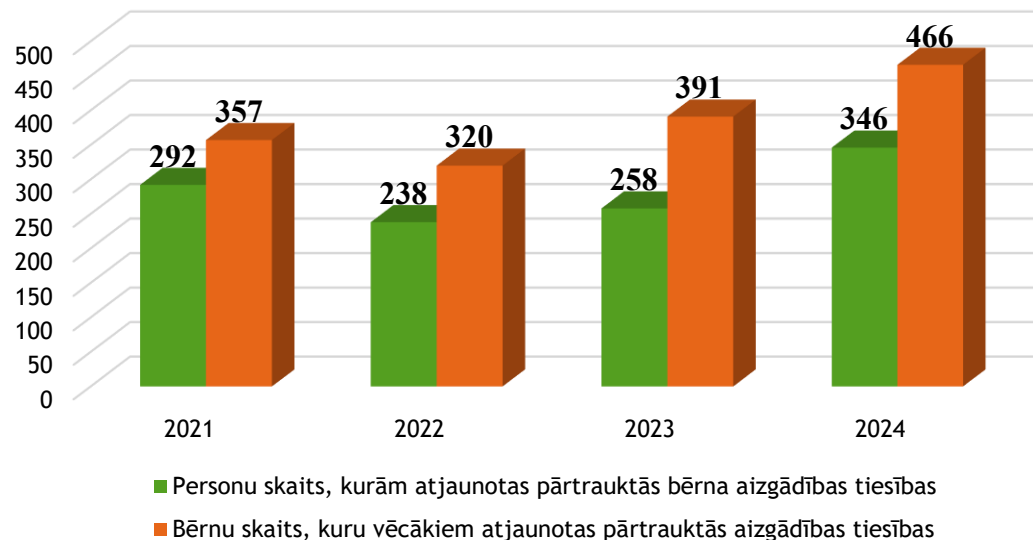

Pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošana ar bāriņtiesas lēmumu

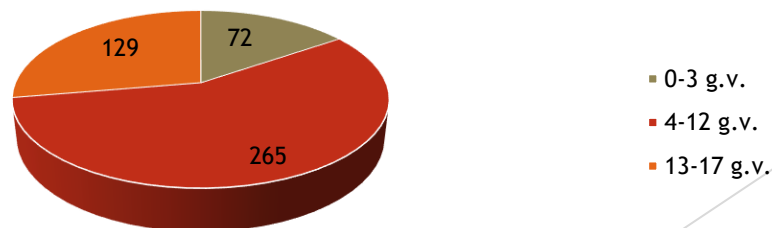
2024. gadā pārtrauktās aizgādības tiesības tika atjaunotas **346 personām**, (210 mātēm un 136 tēviem) vecāku aprūpē atgriezās **466 bērni**. Kopš 2022. gada šie rādītāji pakāpeniski pieaug

Visvairāk ģimenē atgriezušies bērni vecumā no 4 līdz 12 gadiem (57% no visiem bērniem, kuru vecākiem atjaunotas pārtrauktās bērnu aizgādības tiesības, kas skaidrojams ar to, ka tieši šīs vecuma grupas bērni arī visvairāk tiek šķirti no bioloģiskās ģimenes.

Pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošana

Bērnu skaits, kuru vecākiem 2024. gadā atjaunotas pārtrauktās aizgādības tiesības, iedalījums pēc vecuma

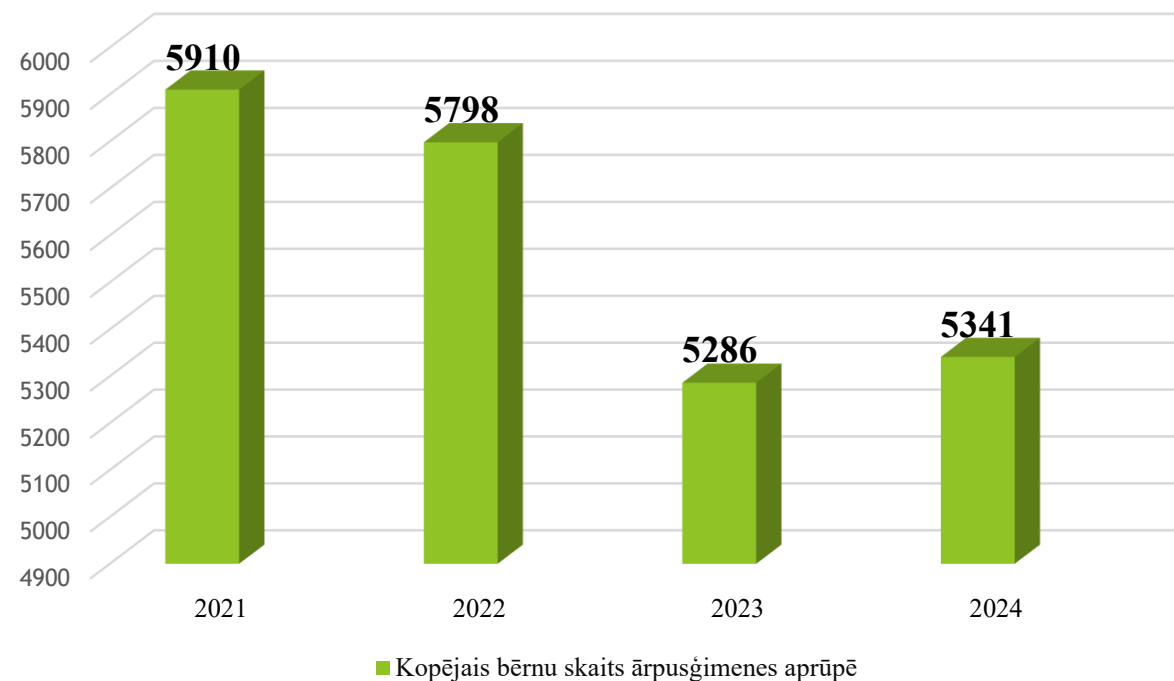

Ārpusģimenes aprūpe

2024. gadā ārpusģimenes aprūpē atradās **5341 bērns** (1,51% no visiem Latvijā dzīvojošajiem bērniem (PLMP dati)). Procentuāli izmaiņas ir nelielas.

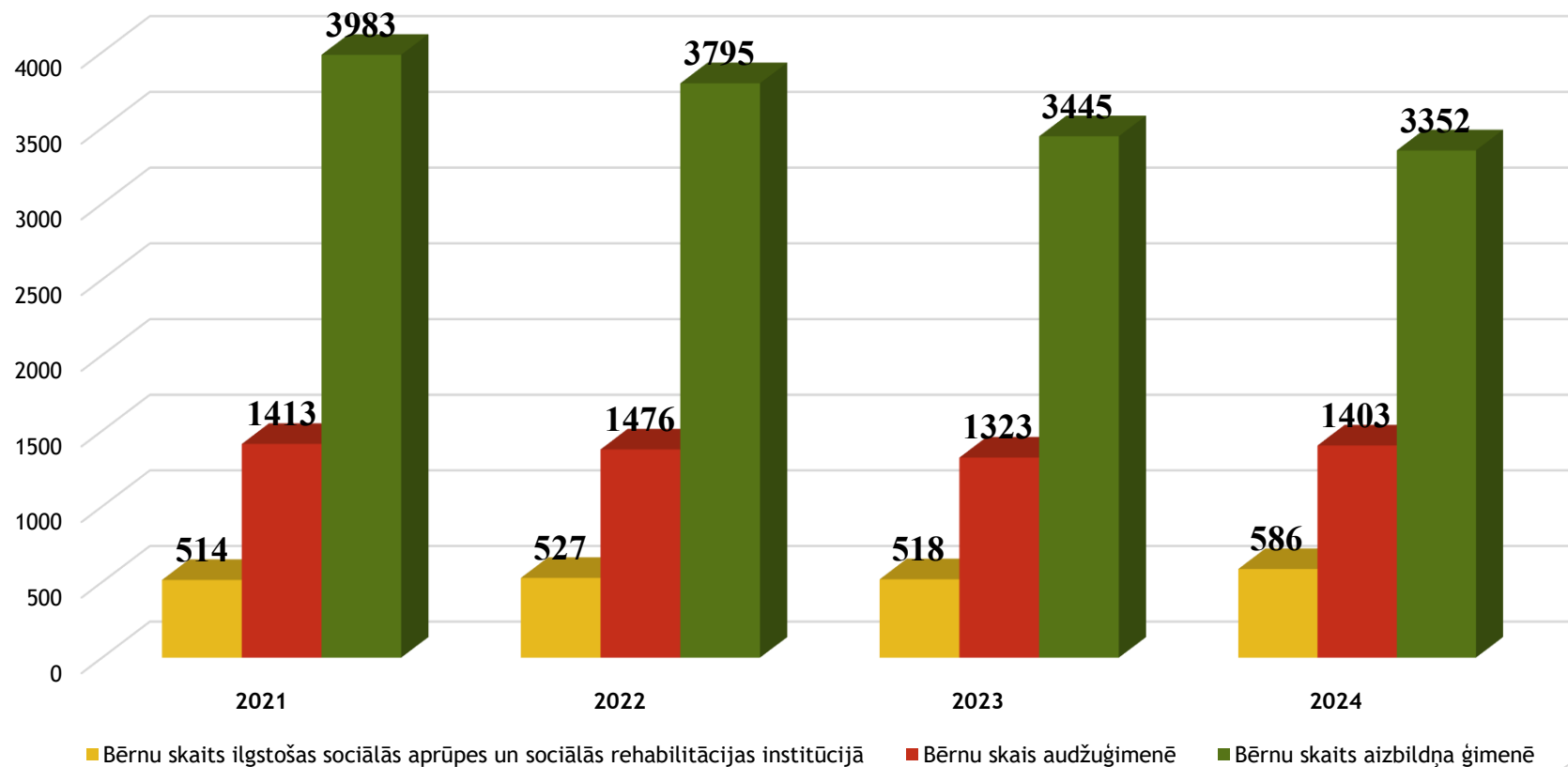
N.B! 2023.gada rādītāju straujo izmaiņu skaidrojumu ietekmē 1) BARIS sistēmas ieviešana datu automatizācijai; 2) Pilngadību sasniegušo bērnu skaits.

Bērni ārpusģimenes aprūpē

Bērni ārpusģimenes aprūpē

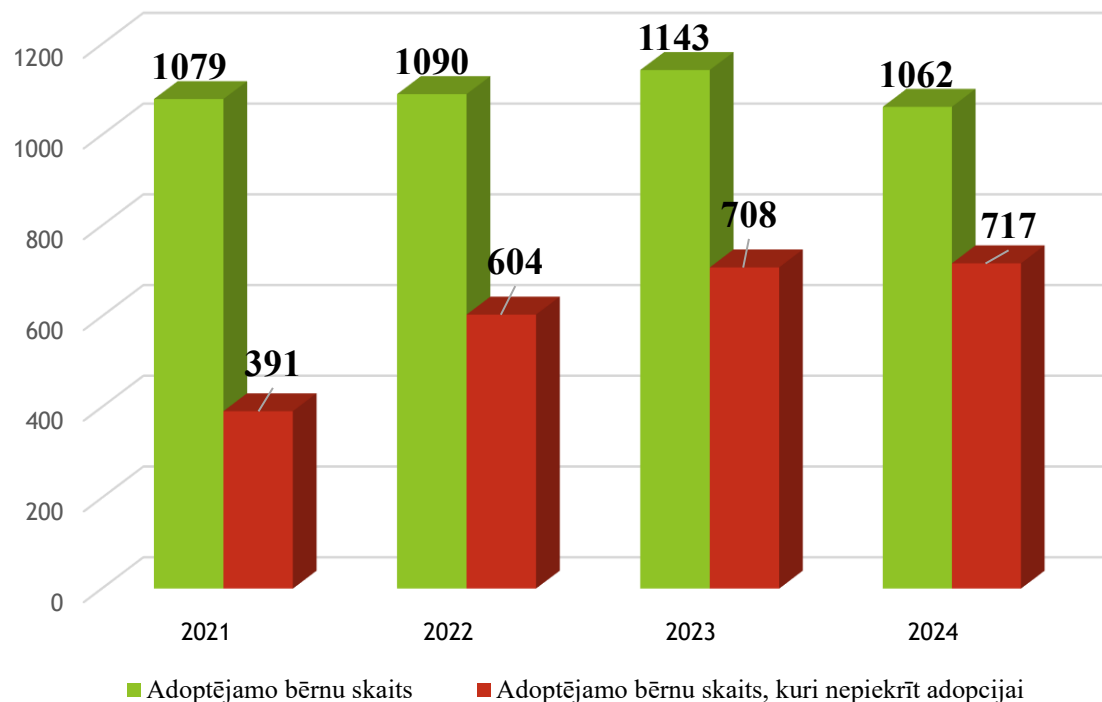
Bērnu skaits ārpusģimenes aprūpē pēc tās veidiem

Adopcija

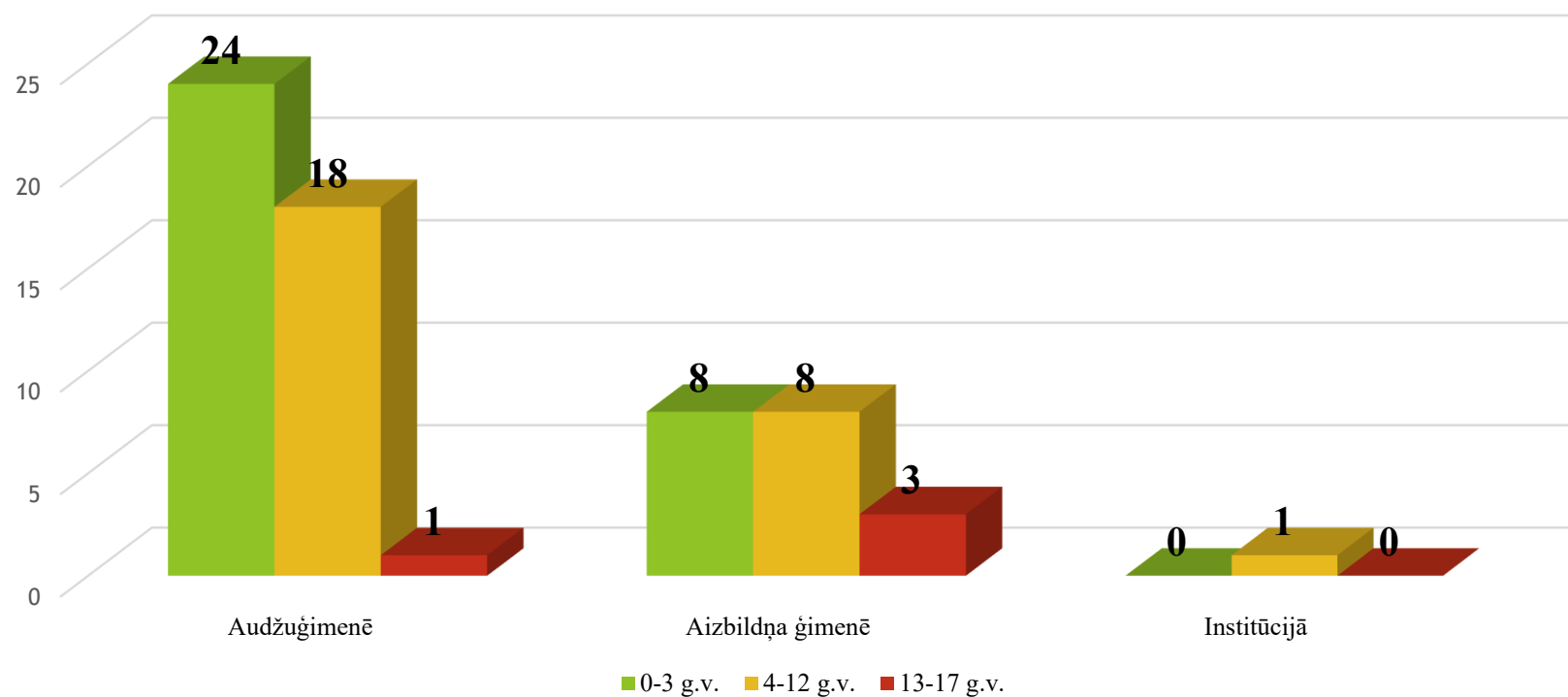
- 2024. gadā ir palielinājies adoptējamo bērnu skaits, kuri paiduši viedokli, ka viņi nepiekrīt adopcijai.
- 2024. gadā turpina samazināties to bērnu skaits, par kuriem pieņemts lēmums, ka adopcija ir bērna interesēs.
- Pēdējo četru gadu laikā samazinās to bērnu skaits, par kuriem pieņemts lēmums, ka adopcija ir bērna interesēs: 2021. gadā – 144 bērni, 2022. gadā – 103 bērni, 2023. gadā – 96 bērni, bet 2024. gadā – 89 bērni.

Adoptējamo bērnu skaits

Bērni, par kuriem pieņemts lēmums, ka adopcija ir bērna interesēs

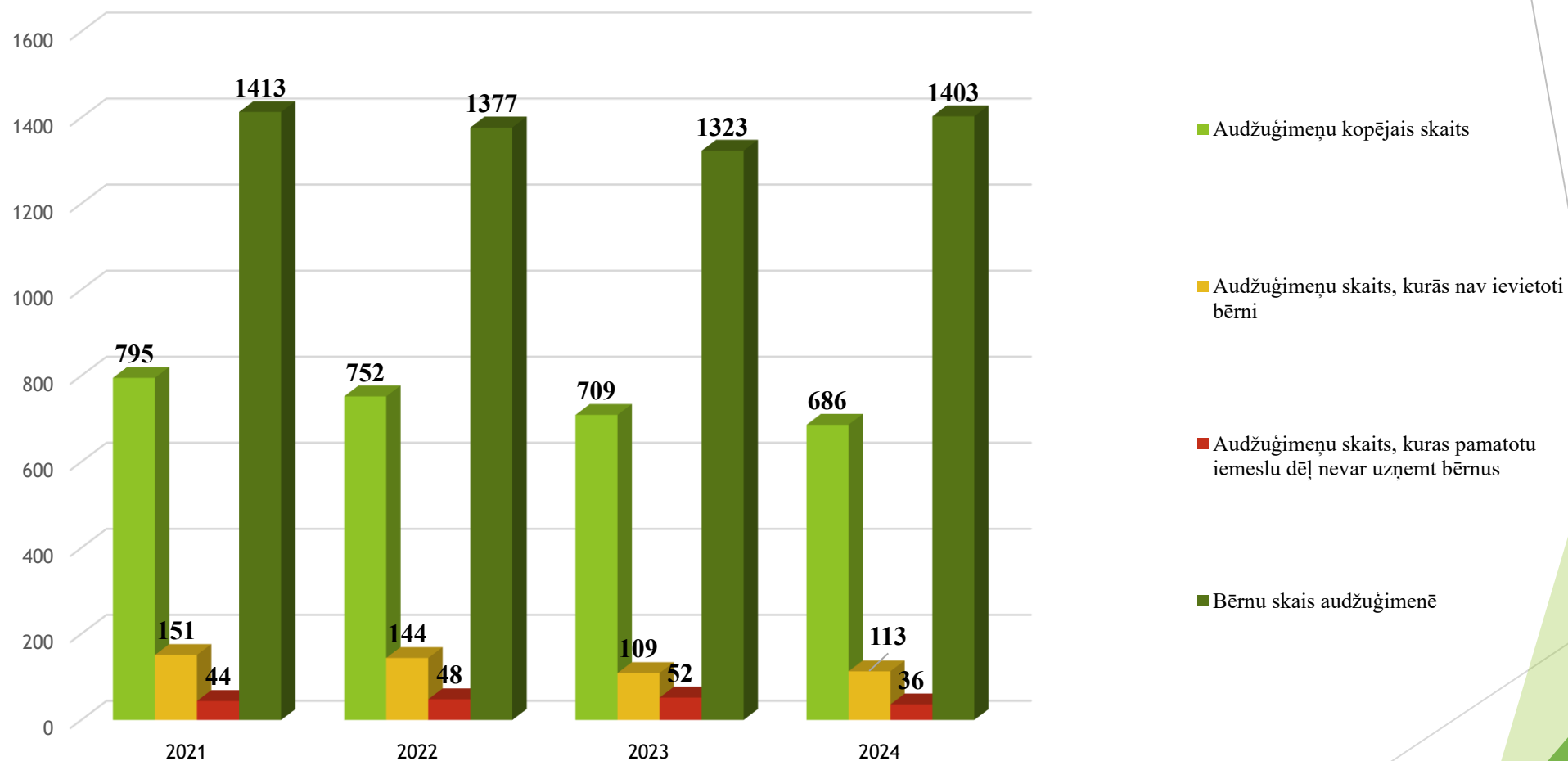
Bērnu vecums par kuriem 2024. gadā pieņemts lēmums, ka adopcija ir bērnu interesēs

Audžuģimenes

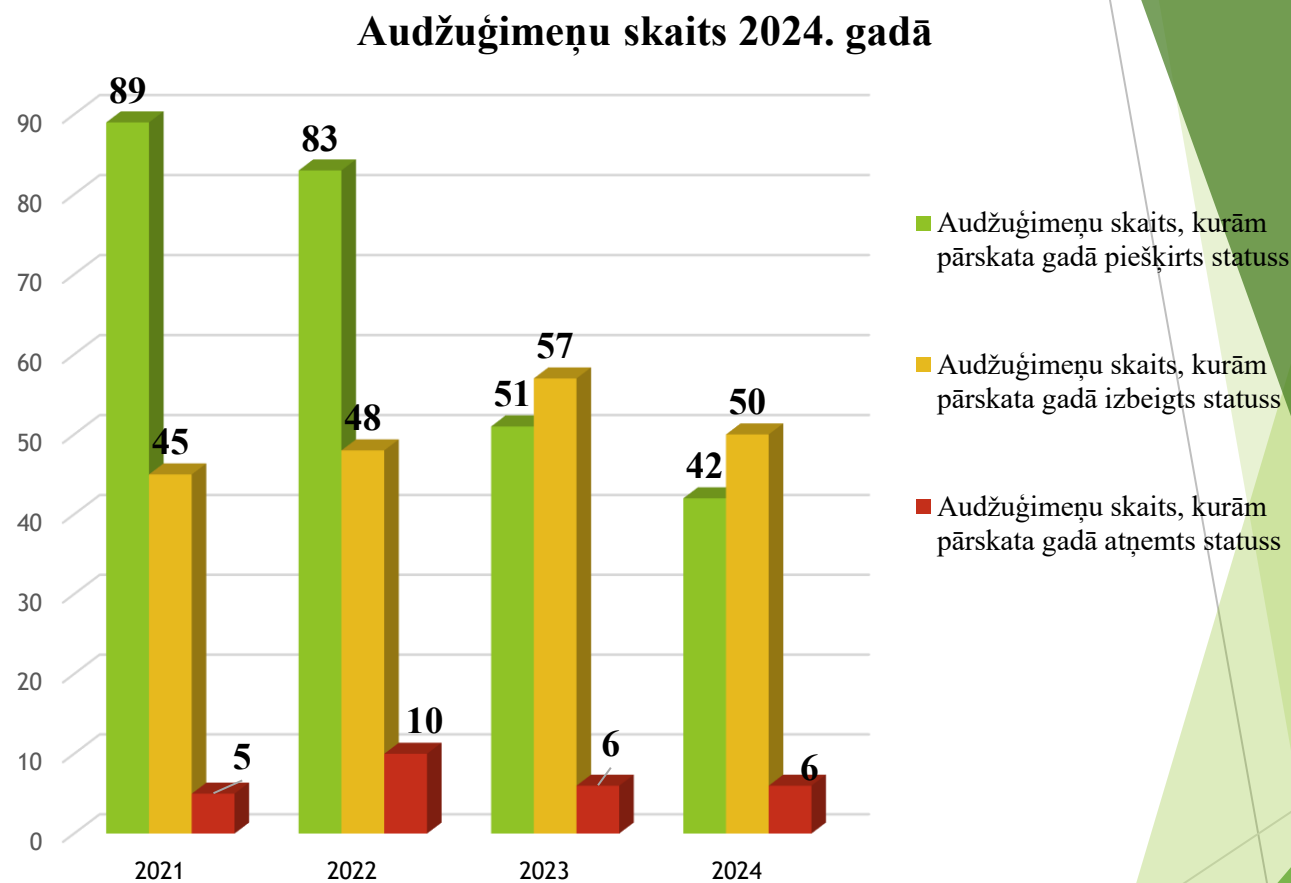
- ▶ 2024. gadā Latvijā bija 686 audžuģimenes
 - ↓ Audžuģimeņu skaits samazinās
- ▶ Audžuģimeņu skaits, kurās nav ievietoti bērni (dati 31.12.2024.), pieaudzis līdz 113, kas ir 19,4% no kopējā audžuģimeņu skaita un ir augstākais procentuālais rādītājs pēdējos četros gados. Papildus šim skaitam ir arī audžuģimenes, kuras bērnus neuzņem pamatotu iemeslu dēļ un par to iesniegušas iesniegumu.

Pārskats par audžuģimenēm

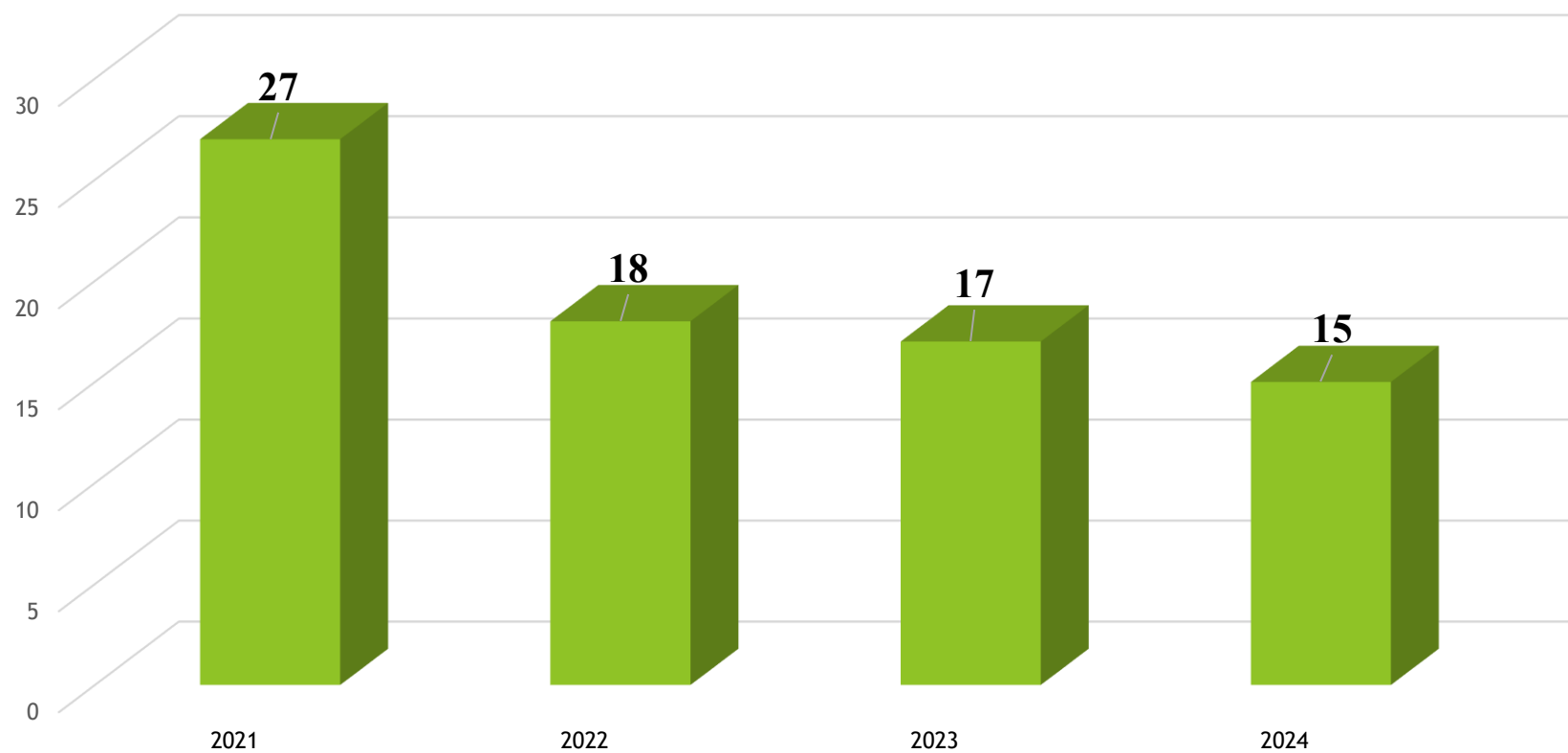
Audžuģimenes pārskata gadā

- 2024. gadā bāriņtiesas piešķirušas audžuģimenes statusu 42 ģimenēm.
- Statusu izbeidza 50 audžuģimenes – jau otro gadu audžuģimeņu skaits, kam izbeigts statuss, pārsniedz audžuģimeņu skaitu, kam statuss piešķirts.

Viesģimenes

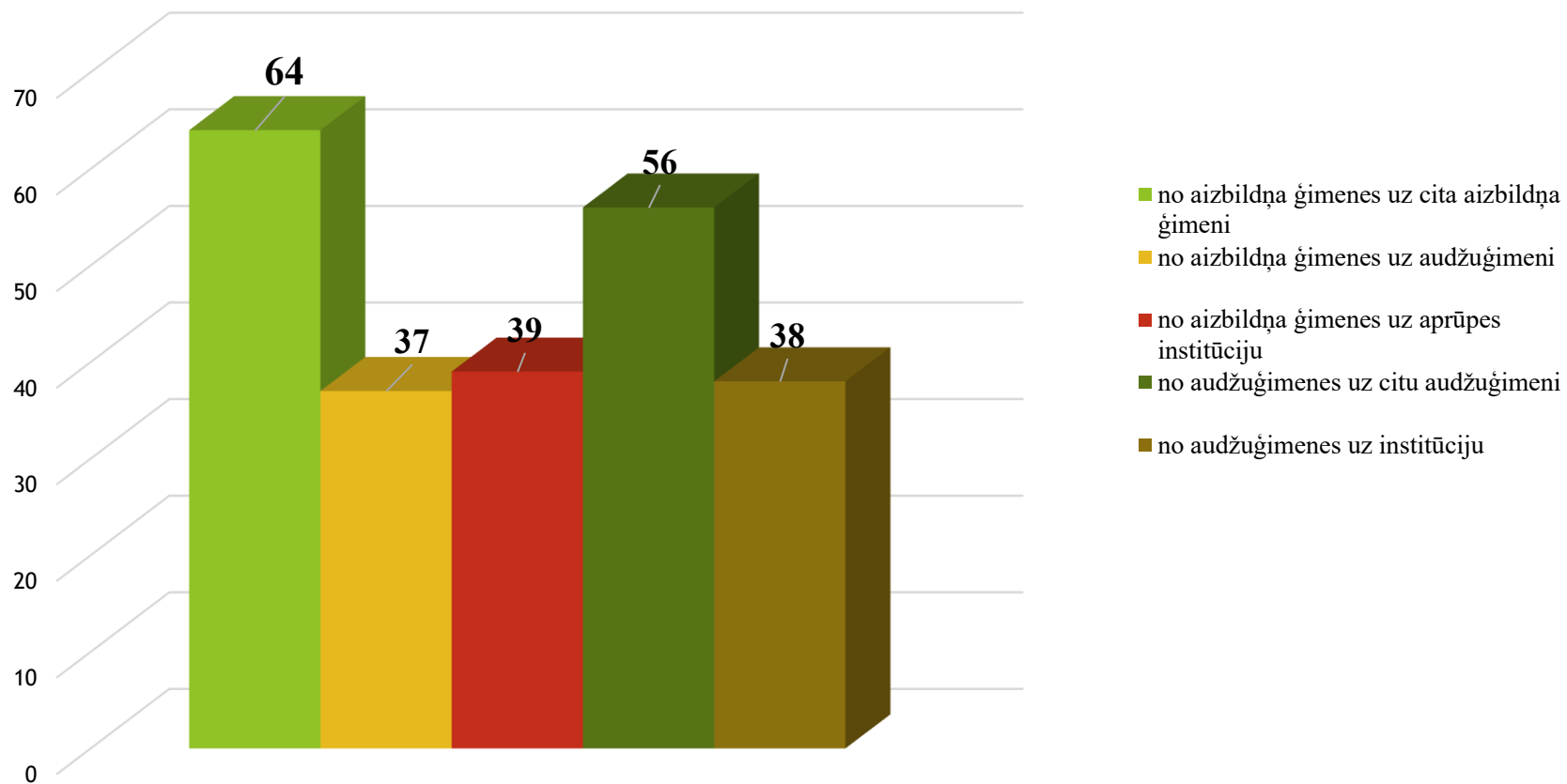
Piešķirtie viesģimenes statusi pārskata gadā

Ārpusģimenes aprūpes formas maiņa

- ▶ 2024. gadā ārpusģimenes aprūpes sistēmā īpaši satraucoša ir tendence, kurā bērni no ģimeniskās aprūpes formām – audžuģimenēm un aizbildņu ģimenēm – tiek pārvietoti uz aprūpes iestādēm. Kopumā 2024. gada laikā **77 bērni**, kuri iepriekš atradās ģimeniskā vidē, **tika ievietoti aprūpes iestādēs**, tai skaitā **38 bērni no audžuģimenēm** un **39 bērni no aizbildņu ģimenēm**.
- ▶ Ģimeniskas ārpusģimenes aprūpes formas maiņu piedzīvojuši 140 bērni no aizbildņu ģimenēm. 2024. gadā 64 bērniem mainīts aizbildnis, bet 37 bērni no aizbildņa ģimenes ievietoti audžuģimenē.
- ▶ Audžuģimenēs: 56 bērni tika nodoti aprūpē no vienas audžuģimenes uz citu, kas, lai arī formāli turpina ģimenisku aprūpes formu, tas var radīt būtiskus izaicinājumus bērna emocionālajai un sociālajai stabilitātei.
- ▶ Minētajā rādītājā netiek ietverti bērni kuru ārpusģimenes aprūpes forma mainīta no audžuģimenes uz aizbildnību.

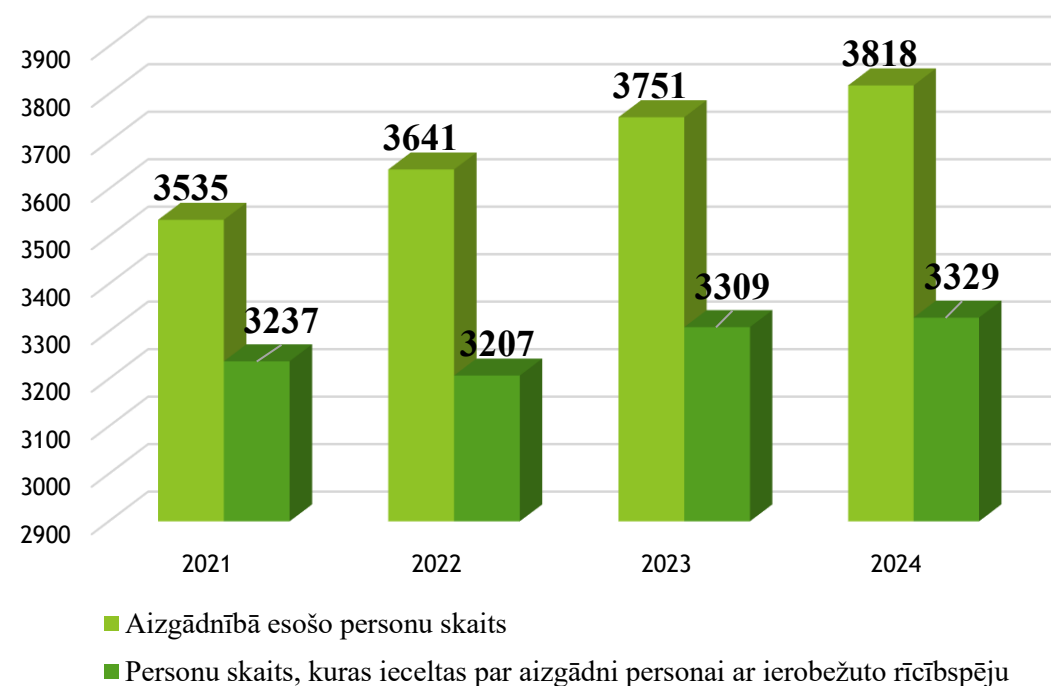
Ārpusģimenes aprūpes formas maiņa 2024. gadā (kopā 234 bērni)

Aizgādība

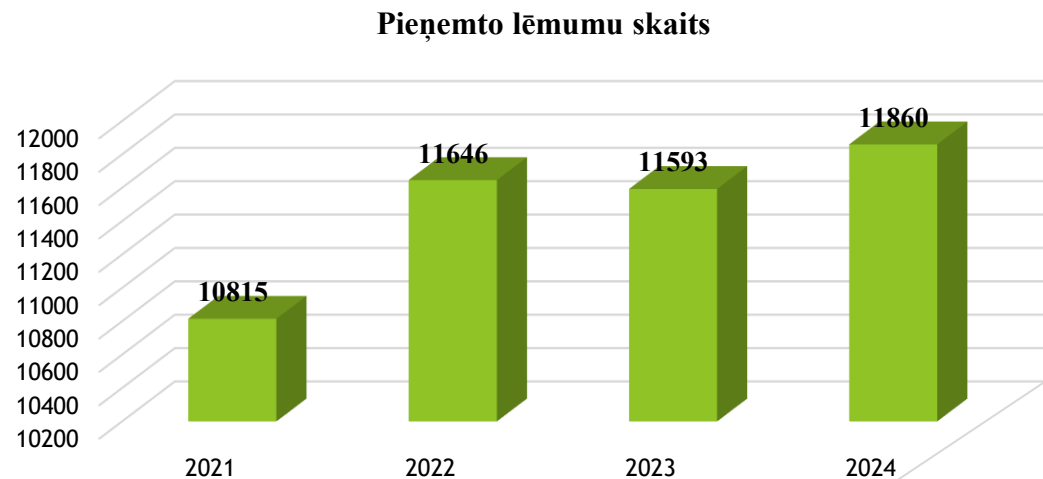
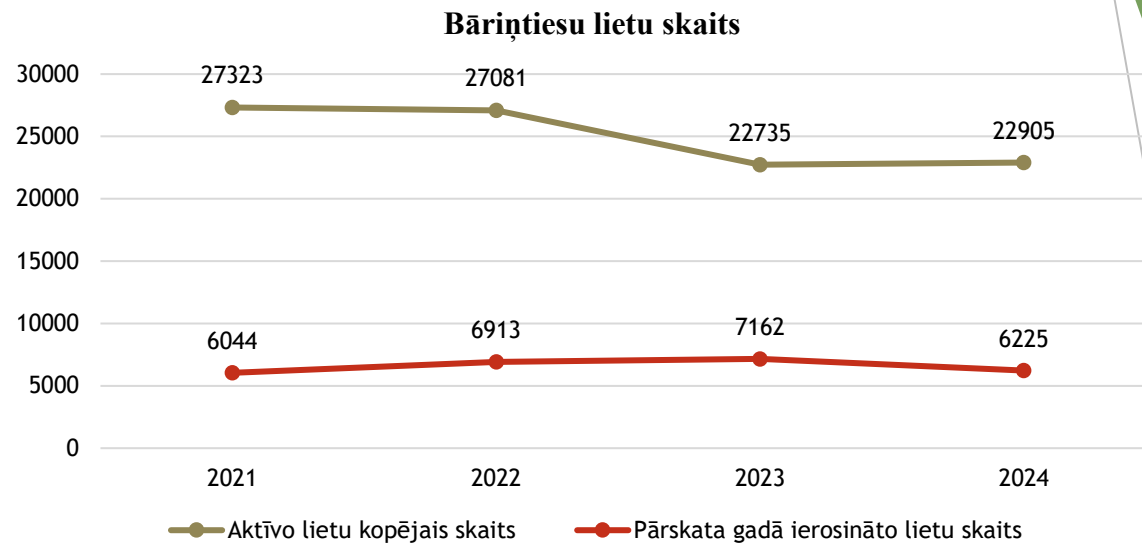
- Četrus gadus periodā redzams būtisks pieaugums personu, kurām tiesa ierobežojusi rīcībspēju, skaitā.
- 2024. gadā 502 personām ar ierobežotu rīcībspēju iecelti 492 aizgādņi.

Aizgādība personām ar ierobežotu rīcībspēju

Lēmumu un lietu skaits

- Lai gan kopējais lietu skaits pieaudzis, 2024. gadā ierosināto jauno lietu skaits samazinājies;
- Lēmumu skaits būtiski pieauga 2022. gadā – lēmumi par ārkārtas aizbildnības nodibināšanu nepavadītiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. Skaits turpina saglabāties virs 11 000.

The screenshot shows a web browser window with the URL `bac.gov.lv/lv/publikacijas-un-parskati`. The page is titled "Publikācijas un pārskati" (Publications and Reports) and is part of the "Bērnu aizsardzības centrs" (Child Protection Centre) website. A left sidebar contains a menu with items like "Vardarbības intervences komanda", "Struktūra", "Darbības jomas", "Publikācijas un pārskati" (highlighted), "Pētījumi", "Normatīvie akti", "Trauksmes celšana", "Ētika", "Budžets", "Īpašumi", "Iepirkumi", "Vakances", "Projekti", and "Bukleti". The main content area lists several reports with "Skatīt vairāk" (View more) links: "Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupu aptaujas rezultātu apkopojums" (Survey results of child rights protection cooperation groups), "Bērnu aizsardzības centra 2024. gada publiskais pārskats" (Public report of the Child Protection Centre for 2024), "Pārskats par ārkārtas aizbildnību 2024. gadā" (Report on emergency guardianship in 2024), "Analītisks pārskats par bāriņtiesu darbu 2024. gadā" (Analytical report on the work of guardianship courts in 2024), and "Analītisks pārskats par bērnu tiesību aizsardzības programmām Latvijas pašvaldībās" (Analytical report on child rights protection programs in Latvian municipalities). The Windows taskbar at the bottom shows the date as 7/6/2025 and the time as 10:25 PM.

BAC analītikas nodaļa,
Aija Erno aija.erno@bac.gov.lv

Metodiskā palīdzība | Bērnu aizsardzības centrs

bac.gov.lv/lv/metodiska-palidziba-2

Bērnu aizsardzības centrs

Par mums Pakalpojumi E-pakalpojumi Aktualitātes Kontakti

Meklēt Language Piekļūstamība

Sākums > Pakalpojumi > Speciālistiem > Metodiskā palīdzība

Bērniem
Vecākiem
Speciālistiem
Meklēt pakalpojumu

Metodiskā palīdzība

Atskaņot tekstu

Publicēts: 19.03.2021.

Metodiskā palīdzība bāriņtiesām
Skatīt vairāk →

Rokasgrāmata bērnu tiesību aizsardzības jautājumos
Skatīt vairāk →

Vardarbības gadījumu risināšanas algoritms izglītības iestādēs
Skatīt vairāk →

Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centriem
Skatīt vairāk →

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas
Skatīt vairāk →

Ieteikumi un vadlīnijas speciālistiem bērnu aizsardzības jautājumos
Skatīt vairāk →

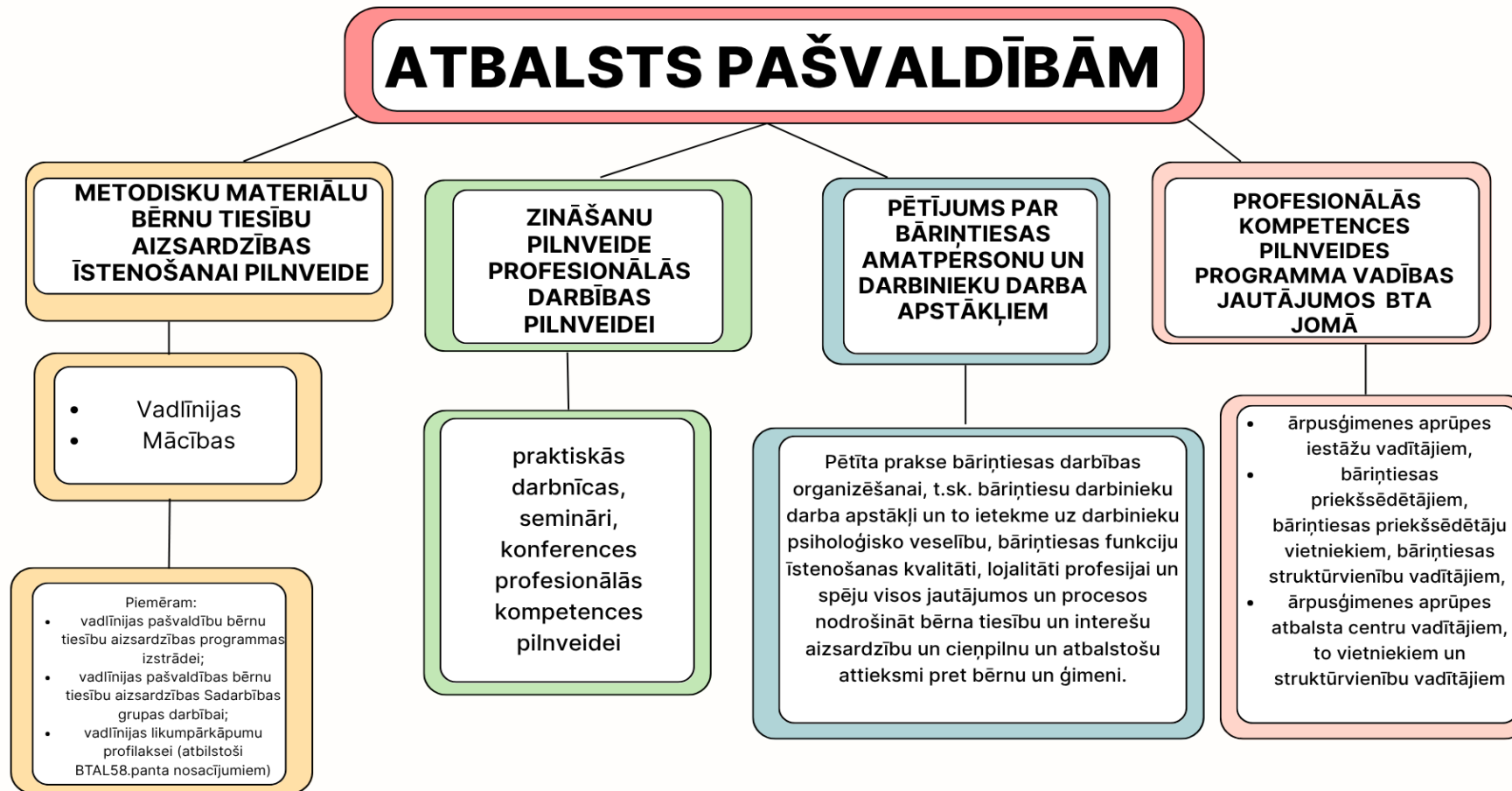
18°C Mostly cloudy 10:30 PM 7/6/2025

Metodiskās vadības un analītikas departaments,
Inga Eizengrauda, inga.eizengrauda@bac.gov.lv

Bērnu aizsardzības centra Eiropas Sociālā fonda Plus projekta “Profesionālās kompetences pilnveides programma vadības jautājumos bērnu tiesību aizsardzības jomā” aktivitātes 2024.-2029.gadam

Bērnu aizsardzības centra Eiropas Sociālā fonda Plus projekta “Profesionālās kompetences pilnveides programma vadības jautājumos bērnu tiesību aizsardzības jomā” aktivitātes 2024.-2029.gadam

Projekts «Atbalsta pasākumi bērniem ar uzvedības vai atkarību problēmām un to ģimenēm»

Speciālistu telefona konsultācijas:

<https://drosmigssarunai.lv/>

Psihoemocionālie atbalsta pasākumi:

Tematiskās atbalsta grupas:

ATBALSTA APLIS

TEMATISKĀ ATBALSTA GRUPA BŪS PIEMĒROTA ĢIMENĒM, KURAS SASKARAS AR BĒRNU, PUSAUDŽU UZVEDĪBAS UN ATKARĪBAS GRūtĪBĀM, TO ATTĪSTĪBAS RISIKU.

● **TEMATISKAJĀ ATBALSTA GRUPĀ**

- IZPRATĪSI BĒRNU, PUSAUDŽA UZVEDĪBU, TĀS CĒĻONUS.
- ATRADĪSI VEIDUS, KĀ STIPRINĀT ATTĪCĪBAS AR BĒRNU, PUSAUDŽI.
- UZLABOSI KOMUNIKĀCIJU AR BĒRNU, PUSAUDŽI.
- UZSĀKSI RISINĀT GRūtĪBAS.
- SAŅĒMSI EMOCIONĀLU ATBALSTU.

IZAUGSMES GRUPA

TEMATISKĀ ATBALSTA GRUPA BŪS PIEMĒROTA BĒRNIEM UN PUSAUDŽIEM, KURĒM IR UZVEDĪBAS VAI ATKARĪBU GRūtĪBAS, TO ATTĪSTĪBAS RISIKS.

● **TEMATISKAJĀ IZAUGSMES GRUPĀ**

- IZPRATĪSI SAVAS UN APKĀRTĒJO EMOCIJAS, UZVEDĪBU.
- UZZINĀSI PAR DAŽĀDO ATKARĪGU IETĒKŅI.
- IERĀDOJISI RESURŠUS GRūtĪBU PĀRVARĒŠANAI.
- UZLABOSI KOMUNIKĀCIJAS PRASMES.
- SAŅĒMSI INFORMĀCIJU PAR VESELĪGU DZĪVESVEIDU.
- DOMĀSI PAR NĀKOTNES MĒRĒMIEM.

TIEŠSAISTĒ ATBALSTA GRUPA

TIEŠSAISTĒS TEMATISKĀ ATBALSTA GRUPA BŪS PIEMĒROTA BĒRNIEM UN PUSAUDŽIEM, KURĒM IR VESELĪGĀS DZĪVESVEIDĀS GRūtĪBAS VAI UZVEDĪBAS GRūtĪBAS.

● **TEMATISKAJĀ ATBALSTA GRUPĀ BĒRNI UN PUSAUDŽI:**

- IZPRATĪSI SAVAS UN APKĀRTĒJO EMOCIJAS, UZVEDĪBU.
- UZZINĀSI PAR DAŽĀDO ATKARĪGU IETĒKŅI.
- VEIDOS VESELĪGĀS EMOCIONĀLAS PĀRĒŠAS.
- ERĀDOJISI SAVU STĀVOKŠU UN MĒRĒMU.
- SAŅĒMSI INFORMĀCIJU PAR CITĒM ATBALSTA VEIDĒM.

Map of Latvia showing regional distribution: VENTPILS, RĪGA, CĒSIS, MADONA, RĒZEKNE, DAUGAVPILS, JĒKABPILS, AIZKRAUKLE, SĀLDUS, GROBIŅA.

Logos: European Union, 2027, SAIF.

TEMATISKAJĀS ATBALSTA GRUPĀS IETILNO BĒRNU AIZSARDZĪBAS CENTRI, ERĀDOJISI AR NODARINĀJUMU "SOCĀLĀ ATBALSTA UN ĒDĪTĪBAS FONDS" EIROPAS SOCĀLĀ FONDA PLUS, LIETOTĀNĒSĒTĀ PROJEKTA NR. 4.2.6.5/104/10/001 "ATBALSTA PASĀKUMI BĒRNIEM AR UZVEDĪBAS VAI ATKARĪBU PROBLĒMĀM UN TO ĢIMENĒM" IETILVAROS.

<https://atbalstafonds.lv/aicinam-pieteikties-tematiskajam-atbalsta-grupam>

Paldies par uzmanību!